

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1999

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 1999

N:o 1323

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1323	Sosiaali- ja terveysministeriön päätös vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä	3519

N:o 1323

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä

Annettu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministeriö on vakuutusyhtiölain (1062/1979) 10 luvun 4 c §:n 2 momentin, 5 §:n 2 momentin 8 §:n, 9 §:n 3 kohdan ja 14 §:n 1 momentin, sellaisina kuin niistä ovat 10 luvun 4 c §:n 2 momentti, 5 §:n 2 momentti ja 9 §:n 3 kohta laissa 1204/1998, 8 § laeissa 389/1995 ja 611/1997 sekä 14 §:n 1 momentti laissa 79/1999 nojalla päättänyt:

1 luku

2 §

Yleiset säännökset

Kirjanpitoasetuksen soveltaminen

1 §

Soveltamisala

Vakuutusyhtiön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimiseen sovelletaan kirjanpitoasetusta (1339/1997) tässä päätöksessä säädetyin poikkeuksin. Mitä tässä päätöksessä säädetään vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksestä, koskee myös kirjanpitoasetuksen 3 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun yhteisön konsernitilinpäätöstä.

Kirjanpitoasetuksen 1 luvun 1—7 §:ää, 10 §:n 3 ja 4 momenttia sekä 11 §:n 1 ja 2 momenttia sekä 3 momentin toista virkettä, 2 luvun 1 §:n 2 momenttia, 3 §:n 1 momentin 1, 5 ja 6 kohtaa sekä 2 ja 3 momenttia, 4 §:n 1 momentin 7, 9, 10 ja 12 kohtaa sekä 2—6 momenttia, 5 §:n 1 momentin 5 kohtaa sekä 2—5 momenttia, 6 §:n 2 momenttia, 8 §:n 5 momenttia, 9, 10 ja 11 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksen eikä konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

Kirjanpitoasetuksen 3 luvun 1 §:n 1 mo-

menttia, 2 §:n 1, 2, 4 ja 5 momenttia sekä 3 §:ää, 4 luvun 1 ja 4 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

Kirjanpitoasetuksen 5 luvun 1 ja 4 §:ää sekä 6 luvun 1 ja 2 §:ää ei sovelleta vakuutusyhtiön tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laatimiseen.

2 luku

Tuloslaskelma- ja tasekaavat

3 §

Tuloslaskelma

Vakuutusyhtiön ja sen konsernin tuloslaskelma laaditaan liitteen 1 mukaisesti.

4 §

Tase

Vakuutusyhtiön ja sen konsernin tase laaditaan liitteen 2 mukaisesti.

3 luku

Liitetiedot

5 §

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetietona esitetään kirjanpitoasetuksen 2 luvun 2 §:ssä ja muualla laissa lueteltujen liitetietojen lisäksi:

1) tase-eräkohtainen selostus siitä, miten sijoitukset ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset on arvostettu taseessa;

2) selostus menetelmistä, joilla sijoitusten käyvät arvot on määritetty, ja asianmukaiset perustelut arvostusmenetelmien valinnalle;

3) selostus arvonkorotusrahaston käyttöä koskevista rajoituksista sijoitusomaisuudeksi katsottavien sijoitusten arvonkorotuksia koskien;

4) mikäli sijoitusten tuottoja on siirretty tuloslaskelmassa laskelmasta toiseen, on selvitettävä siirtojen perusteet;

5) mikäli vakuutusliikkeen valuuttakursierot esitetään sijoitustoiminnan tuotoissa ja kuluissa, on selostettava laskentamenetely;

6) vakuutusten hankintamenojen jaksotusperiaatteet ja -menetelmät;

7) mikäli vahinkovakuutusyhtiö on käyttänyt muiden kuin eläkeläisten korvausten korvausvastuun laskemisessa korkoutusta, perustelut käytetyille menetelmille ja oletuksille korkokannasta, vahinkojen tulevasista selviämisaikajasta ja korvausvastuuta vastaavien sijoitusten tuottojen tasosta;

8) selostus henkivakuutusyhtiön vastuuvellan laskennassa käytetystä laskuperustekorokannasta;

9) yhteenveto tärkeimmistä oletuksista, mikäli henkivakuutusyhtiö on käyttänyt muuta kuin sopimuskohtaista laskentamenetelyä;

10) selostus, miten vakuutusyhtiölain 13 luvun 3 §:ssä tarkoitettua kohtuusperiaatetta sovelletaan;

11) selostus vakuutusyhtiölain 10 luvun 14 §:n 4 momentin tarkoittamista määräaikaisista poikkeusluvista, tieto poikkeuksen hakemisen syystä ja vaikutuksista toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä tieto, että poikkeus perustuu Vakuutusvalvontaviraston antamaan lupaan;

12) vakuutusyhtiölain 10 luvun 14 §:n 6 momentin tarkoittamat määräaikaiset poikkeusluvut sekä tieto, että poikkeus perustuu Vakuutusvalvontaviraston antamaan lupaan;

13) tunnuslukujen laskentakaavat.

6 §

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetietona esitetään kirjanpitoasetuksen 2 luvun 3 §:n 1 momentin 2—4 kohdissa ja muualla laissa lueteltujen liitetietojen lisäksi:

1) vahinko- ja henkiensivakuutuksen vakuutusmaksutulot eriteltyinä vakuutussojien tekopaikan mukaisesti kotimaasta, ETA-valtioista ja muista valtioista saatuihin ja jälleenvakuutuksen vakuutusmaksutulo eriteltyinä henki- ja vahinkojälleenvakuutukseen;

2) vakuutusmaksutulosta vähennettyjen verojen ja julkisten maksujen sekä luottotappioiden erittely;

3) vahinkovakuutuksen vakuutusmaksutulo, vakuutusmaksutuotot, korvauskulut, ja liikekulut ennen jälleenvakuuttajien osuutta sekä jälleenvakuuttajien osuus ja vakuutus-tekniinen kate eriteltyinä vakuutusluokkaryhmittäin;

4) henkiensivakuutuksen vakuutusmaksutulo eriteltyinä:

a) yksilöllisiin ja ryhmävakuutusmaksuihin;

b) jatkuviin ja kertamaksuihin;

c) maksuihin sopimuksista, jotka eivät oikeuta hyvitykseen, maksuihin sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen ja sijoitussidonnaisen vakuutuksen maksuihin;

5) henkiensivakuutuksen ja lakisääteisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksutulot ja maksetut korvaukset eriteltyinä vakuutuslajeittain ja esittäen erikseen suuruudeltaan olennaiset takaisinostot;

6) selvitys tilikautena päätettyjen henkivakuutuksen lisätujen (asiakasetujen) ja lakisääteisen eläkevakuutuksen lisätujen vaikutuksesta vakuutustekniseen laskelmaan;

7) sijoitustoiminnan tuotot eriteltyinä siten, että saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteyserityksissä olevien sijoitusten tuotot eritellään osinko-, korko- ja muihin tuottoihin sekä kiinteistösijoitusten ja muiden sijoitusten tuotot eritellään saman konsernin yrityksiltä ja muilta yrityksiltä saatuihin osinko-, korko- ja muihin tuottoihin. Lisäksi esitetään arvonalentumisten palautukset ja myyntivoitot sekä sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus sijoitustoiminnan netto-tuotosta;

8) sijoitustoiminnan kulujen erittely kiinteistösijoitusten kuluihin, muiden sijoitusten kuluihin sekä korko- ja muihin vieraan pääoman kuluihin, arvonalentumisiin, poistoihin ja myyntitappioihin. Lisäksi esitetään erikseen saman konsernin yrityksille suoritetut korot;

9) toimintokohtaisten kulujen erittely;

10) liikekulujen erittely vakuutusten hankintamenoihin esittäen erikseen ensivakuutuksen palkkiot, tulevan jälleenvakuutuksen palkkiot ja voitto-osuudet ja muut vakuutusten hankintameno, vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutokseen, vakuutusten hoitokuluihin, hallintokuluihin ja menevän jälleenvakuutuksen palkkioihin ja voitto-osuuksiin;

11) erittely 3 §:n tuloslaskelmakaavan yhdistellyistä eristä.

Edellä 11 kohdassa tarkoitettu erittely voidaan jättää tekemättä, jos yhdistelemisellä on ollut ainoastaan vähäinen merkitys oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

7 §

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetietona esitetään kirjanpitoasetuksen 2 luvun 4 §:n 1—6, 8 ja 11 kohdissa ja muualla laissa sekä tämän päätöksen 21 §:ssä lueteltujen liitetietojen lisäksi:

1) sijoitusten jäljellä oleva hankintameno, kirjanpitoarvo ja käypä arvo tase-erittäin. Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet eritellään jaoteltuna kiinteistöihin, kiinteistöosakkeisiin saman konsernin yrityksissä, kiinteistöosakkeisiin omistusyhteyserityksissä ja muihin kiinteistöosakkeisiin. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevista sijoituksista ilmoitetaan alkuperäinen hankintameno ja käypä arvo

2) kiinteistösijoitusten käypien arvojen erittely arviointitilikausittain.

3) omassa käytössä olevien kiinteistösijoitusten jäljellä oleva hankintameno, kirjanpitoarvo ja käypä arvo;

4) kirjanpitoasetuksen 2 luvun 4 §:n 2 momentin mukainen erittely kiinteistösijoituksista, sijoituksista saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteyserityksissä, aineettomista hyödykkeistä sekä aineellisiin hyödykkeisiin kuuluvasta käyttöomaisuudesta;

5) erittely siitä, paljonko rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua rahoitusmarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintamenoerotusta;

6) taseen erän ”Muut lainasaamiset” erittely vakuuksien mukaan;

7) työeläkevakuutusyhtiön eläkelainasäämistien erittely;

8) taseen ”Muut sijoitukset” -erän ”Muut sijoitukset” erittely, mikäli erä on suuruudeltaan olennainen;

9) taseen pääryhmän ”Saamiset” erittely tase-erittäin saamiin saman konsernin yrityksiltä ja omistusyhteyserityksiltä;

10) tase-eräkohtainen tieto vakuutusyhtiölain 10 luvun 4 e §:n 2 momentissa tarkoitettujen hyödykkeiden jälleenhankintahintojen ja aktivoitujen hankintamenojen erotuksesta, jos se on olennainen;

11) taseen "Muu omaisuus"-erän "Muu omaisuus" erittely, mikäli erä on suuruudeltaan olennainen;

12) taseen "Vakuutusten aktivoidut hankintamenot" -erän erittely vahinko-, henki- ja eläkevakuutukseen;

13) erittely 4 §:n tasekaavan vastaavien yhdistellyistä eristä.

Edellä 13 kohdassa tarkoitettu erittely saadaan jättää tekemättä, jos yhdistelemisellä on ollut ainoastaan vähäinen merkitys oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

8 §

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetietona esitetään kirjanpitoasetuksen 2 luvun 5 §:n 1 momentin 1—4 ja 6 kohdissa ja muualla laissa sekä tämän päätöksen 22 §:ssä lueteltujen liitetietojen lisäksi:

1) työeläkevakuutusyhtiön oma pääoma eriteltynä osakkeenomistajille tai takuuosuuden omistajille ja vakuutuksenottajille kuuluiin osuuksiin sekä vahinko-, henki- ja työeläkevakuutusyhtiön osalta: a) laskelma voitonjakokelpoisista varoista ja b) käyttöomaisuudeksi katsottavien sijoitusten osuus arvonorotusrahastosta;

2) vakuutusmaksuvastuun erittely seuraavien asioiden osalta:

a) Henkivakuutusyhtiön vakuutusmaksuvastuusta vähennetyt vakuutusten aktivoidut hankintamenot (ns. zillmerointi) eriteltyinä henkivakuutuksen ja eläkevakuutuksen zillmerointiin

b) Vahinkovakuutusyhtiön vakuutusmaksuvastuusta (siirtovastuusta) vähennetyt vakuutusten aktivoidut hankintamenot, mikäli niiden määrä on suuruudeltaan olennainen.

c) Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyvä siirtovastuun täydennys, mikäli se on suuruudeltaan olennainen.

d) Lakisääteisessä työeläkevakuutuksessa jälleenvakuuttajien osuus vakuutusmaksuvastuusta sekä ositettu ja osittamaton lisävakuutusvastuu;

3) korvausvastuun erittely seuraavien asioiden osalta:

a) Mikäli edellisinä vuosina sattuneita vahinkoja varten vuoden alussa varatun korvausvastuun ja toisaalta vuoden kuluessa edellisinä vuosina sattuneista vahingoista maksettujen suoritusten ja vuoden lopussa

näistä vahingoista vielä varatun korvausvastuun välillä on oleellinen ero, ilmoitetaan ero eriteltynä vahinkovakuutuksen vakuutusluokkaryhmittäin ja henkivakuutuksen vakuutuslajeittain.

b) Mikäli korvaus selvittelyssä yhtiön haluttuun otettu vahingoittunut omaisuus, luotto- ja takausvakuutuksen vahingoista yhtiölle jääneet vastavakuudet tai vahinkoihin liittyvät riidattomat regressisaamiset on vähennetty korvausvastuusta ja niiden määrät ovat suuruudeltaan olennaiset, ilmoitetaan niiden määrät.

c) Vahinkovakuutusyhtiön eläkemuotoisten korvausten vastuovelkaa laskettaessa käytetty korkokanta.

d) Mikäli vahinkovakuutusyhtiö on käyttänyt muiden kuin eläkemuotoisten korvausten korvausvastuun laskemisessa korkoutusta, ilmoitetaan vahinkoryhmät, joihin korkoutusta on sovellettu, korvausten keskimääräiset selviämisaajat ja käytetyt korkokannat. Lisäksi ilmoitetaan korvausvastuun ja jälleenvakuuttajien osuuden osalta vastuun bruttomäärä ennen korkoutusta, korkoutuksen määrä ja vastuun nettomäärä.

e) Lakisääteisessä eläkevakuutuksessa jälleenvakuuttajien osuus korvausvastuusta;

4) taseen pääryhmän "Velat" erittely taseerittäin saman konsernin yrityksiltä ja omistusyhteisyhteisyyksiltä oleviin velkoihin;

5) erittely 4 §:n tasekaavan vastattavien yhdistellyistä eristä.

Edellä 5 kohdassa tarkoitettu erittely voidaan jättää tekemättä, jos yhdistelemisellä on ollut ainoastaan vähäinen merkitys oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

9 §

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Liitetietona esitetään kirjanpitoasetuksen 2 luvun 7 §:ssä säädetyt vakuudet ja vastuusitoumukset. Mitä kirjanpitoasetuksen 2 luvun 7 §:n 1 momentissa vieraan pääoman eristä säädetään, koskee vakuutusteknistä vastuovelkaa, jälleenvakuutustallettevelkoja, muita velkoja ja siirtovelkoja. Vakuutusyhtiön myöntämiin vakuutuksiin perustuvaa vastuuta ei käsitellä vastuusitoumuksena.

10 §

Omistukset muissa yrityksissä

Liitetietona esitetään:

1) saman konsernin yrityksestä ja omistusyhteisytyksestä nimi, kotipaikka ja omistusosuus sekä viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma ja tilikauden voitto tai tappio;

2) muusta yrityksestä nimi, kotivaltio, omistusosuus, osakkeiden tai osuuksien kirjanpitoarvo ja käypä arvo, mikäli osakkeiden tai osuuksien kirjanpitoarvo on yli 500 000 euroa tai osakkeiden tai osuuksien käypä arvo on yli puoli prosenttia vakuutusyhtiön ”Muut sijoitukset” -erän ”Osakkeet ja osuudet” käyvästä arvosta. Vastaava erittely annetaan myös taseen ”Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset” -erästä;

3) yrityksestä, jossa vakuutusyhtiöllä on rajoittamaton vastuu, nimi, kotipaikka ja omistusosuus sekä viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma ja tilikauden voitto tai tappio ja tieto yritysmuodosta.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu omistusosuuteen luetaan myös sellaisen henkilön omistukset, joka toimii omissa nimissään mutta vakuutusyhtiön lukuun.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tieto voidaan jättää esittämättä, jos:

1) vakuutusyhtiölle tai omistuksen kohteena olevalle yritykselle aiheutuisi merkittävää haittaa tiedon esittämisestä ja poikkeamisen perusteet ilmoitetaan; tai

2) tieto on vähämerkityksellinen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Edellä 3 momentissa säädetyn lisäksi 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tieto omasta pääomasta ja tilikauden voitosta tai tappiosta saadaan jättää esittämättä, jos:

1) yritys yhdistellään tytär- tai osakkuusyrityksenä vakuutusyhtiön tai sen emoyrityksen konsernitilinpäätökseen; tai

2) vakuutusyhtiöllä on vähemmän kuin puolet yrityksen osakkeista tai osuuksista eikä yritys ole velvollinen ilmoittamaan tasettaan rekisteröitäväksi.

11 §

Vakavaraisuutta kuvaavat liitetiedot

Liitetietona esitetään vahinko- ja henkivakuutusyhtiön toimintapääomaan luetut erät ja toimintapääoman vähimmäismäärä sekä tasoitusmäärä. Työeläkevakuutusyhtiön osalta esitetään toimintapääomaan luetut erät ja toimintapääoman vähimmäismäärä.

Liitetietona esitetään seuraavat tunnusluvut: vahinkovakuutusyhtiön tasoitusmäärä suhteessa täyteen määräänsä, vahinkovakuutusyhtiön vastuunkantokyky ja vahinko- ja henkivakuutusyhtiön vakavaraisuuspääoma prosentteina vastuuvälästä. Työeläkevakuutusyhtiön osalta esitetään vakavaraisuusaste, vakavaraisuusraja, tavoitevyöhykkeen alaraja ja tavoitevyöhykkeen yläraja.

12 §

Konserniin kuuluvaa vakuutusyhtiötä koskevat liitetiedot

Sen lisäksi, mitä edellä tässä päätöksessä säädetään liitetiedoista, kotimaiseen ja siihen verrattavaan ulkomaiseen konserniin kuuluvan vakuutusyhtiön tuloslaskelman tai taseen liitetietona ilmoitetaan:

1) sen emoyrityksen nimi ja kotipaikka, jonka konserniin kuuluu eniten yrityksiä ja josta laaditaan konsernitilinpäätös;

2) sen emoyrityksen nimi ja kotipaikka, jonka konserniin kuuluu vähiten yrityksiä ja josta laaditaan konsernitilinpäätös; sekä

3) tieto siitä, mistä jäljennös 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista konsernitilinpäätöksistä on saatavissa.

Jos vakuutusyhtiön konsernitilinpäätös on jätetty laatimatta vakuutusyhtiölain 10 luvun 11 §:n 3 momentin nojalla, vakuutusyhtiön tuloslaskelman tai taseen liitetietona on mainittava tästä poikkeuksesta sekä sen yrityksen nimi ja kotipaikka, jonka laatimaan konsernitilinpäätökseen vakuutusyhtiön ja sen tytäryritysten tilinpäätökset yhdistellään.

4 Luku

Konsernitilinpäätös

13 §

Konsernituloslaskelman ja konsernitaseen kaavat

Konsernituloslaskelma laaditaan noudattaen 3 §:ssä säädettyä kaavaa ja konsernitase noudattaen 4 §:ssä säädettyä kaavaa. Lisäksi noudatetaan soveltuvin osin, mitä kirjanpitoasetuksen 1 luvun 8—11 §:ssä säädetään ottaen kuitenkin huomioon tämän päätöksen 1 luvun 2 §:n säännös.

14 §

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen merkitseminen konsernitaseeseen

Kirjanpitolain 6 luvun 11 §:ssä tarkoitettu laskennallinen verosaaminen esitetään konsernitaseessa omana eränä saamisten ryhmässä ja laskennallinen verovelka velkojen ryhmässä, jollei niitä merkitä yhdeksi eräksi konserniyritysten omiin taseisiin sisältyvien kirjanpitolain 5 luvun 18 §:ssä tarkoitettujen laskennallisten verovelkojen tai verosaamisten kanssa.

Laskennallinen verovelka tilinpäätössiirtojen kertymästä esitetään omana eränä velkojen ryhmässä, jollei sitä merkitä yhdeksi eräksi 1 momentissa tarkoitettun verovelan kanssa.

15 §

Yksittäisen yrityksen liitetietoja vastaavat liitetiedot

Konsernituloslaskelman tai -taseen liitteenä ilmoitetaan soveltuvin osin kirjanpitoasetuksen 2 luvussa tarkoitettut tiedot konsernista ottaen kuitenkin huomioon tämän päätöksen 2 §:n säännös. Lisäksi ilmoitetaan tämän päätöksen 3 luvussa 11 §:ää lukuun ottamatta, tarkoitettut tiedot konsernista.

16 §

Laatimista koskevat liitetiedot

Sen lisäksi, mitä tietoja kirjanpitoasetuksen 4 luvun 2 §:ssä tai muualla laissa edellyte-

tään annettaviksi, on annettava selostus siitä, miten tytär- ja osakkuusyritysten osakkeisiin tai osuuksiin tehtyjä arvonkorotuksia on käsitelty konsernitilinpäätöksessä.

17 §

Muut liitetiedot

Sen lisäksi, mitä muualla laissa ja tässä päätöksessä säädetään, konsernituloslaskelman ja -taseen liitetietona esitetään kirjanpitoasetuksen 4 luvun 4 §:n 1—6 kohdissa tarkoitettut tiedot.

5 luku

Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt

18 §

Tase-erittelyt

Tase-erittelyinä luetteloidaan yksityiskohdaisesti ryhmittäin vakuutusyhtiön taseeseen tilikauden päättyessä merkityt ”Vastavaa”-puolen erät samoin kuin pääomalainat, vakuutustekninen vastuovelka, pakolliset varaukset, jälleenvakuutustallettevelat, velat sekä siirtovelat. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tase-erittelyt saadaan vaihtoehtoisesti laatia siten, että ne sisältävät ainoastaan lisäykset ja vähennykset tilikauden aikana.

19 §

Varmeneminen

Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt päivätään ja laatijoiden on ne allekirjoitettava. Koneelliselle tietovälineelle laadittu erittely varmennetaan laatijan ja merkinnän tekohetken ilmaisevalla tunnuksella.

6 luku

Erinäisiä säännöksiä

20 §

Joukkovelkakirjalainat ja muut vastaavat raha- ja pääomamarkkinavälineet

Joukkovelkakirjalainat ja muut vastaavat

raha- ja pääomamarkkinavälineet voidaan merkitä taseeseen kahdella vaihtoehtoisella tavalla. Ne voidaan merkitä taseeseen:

1) vakuutusyhtiölain 10 luvun 4 c §:n 1 momentin mukaiseen alimpaan arvoon. Hankintamena käytetään ns. jaksotettua hankintamena, joka saadaan jaksottamalla joukkovelkakirjalainan ja muun vastaavan raha- ja pääomamarkkinavälineen nimellisarvon ja hankintamena erotus korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi joukkovelkakirjalainan/raha-/pääomamarkkinavälineen juoksuajana. Vastaerä merkitään joukkovelkakirjalainan/raha-/pääomamarkkinavälineen hankintamena lisäykseksi tai vähennykseksi; tai

2) edellisessä kohdassa määriteltyyn ns. jaksotettuun hankintamena, jota alennetaan vain muilla kuin korkotasa vaihtelusta johtuvilla arvonalentumisilla. Jos tehty arvonalentuminen osoittautuu viimeistään tilikauden päättyessä aiheettomaksi, se kirjataan kulkirjauksen oikaisuksi.

Arvostustasa valinta tehdään tase-eräkohtaisesti ja valittua arvostustasa noudatetaan jatkuvasti.

21 §

Lähipiirilainat ja lähipiirille annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

Vahinko- ja henkivakuutusyhtiön taseessa tai taseen liitteessä annetaan sen lisäksi, mitä edellä säädetään, seuraavat tiedot:

a) vakuutusyhtiön 10 luvun 8 §:n 1 momentin tarkoittamien rahalainojen yhteismäärä, olennaiset tiedot lainojen ehdoista ja takaisinmaksusta, mikäli lainojen yhteismäärä ylittää 200 000 euroa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viisi prosenttia yhtiön taseen tai konsernitaseen omasta pääomasta;

b) vakuutusyhtiölain 10 luvun 8 §:n 2 momentin tarkoittamien rahalainojen yhteismäärä, olennaiset tiedot lainojen ehdoista ja takaisinmaksusta, mikäli lainojen yhteismäärä ylittää 200 000 euroa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viisi prosenttia yhtiön taseen tai konsernitaseen omasta pääomasta.

Työeläkevakuutusyhtiön taseessa tai taseen liitteessä annetaan sen lisäksi, mitä edellä säädetään, seuraavat tiedot:

a) työeläkevakuutusyhtiölain (354/1997) 25 §:n tarkoittamien työeläkevakuutusyhtiön osakkeenomistajien tai takuuosuuden omistajien rahalainojen yhteismäärä, olennaiset tie-

dot lainojen ehdoista ja takaisinmaksusta, mikäli lainojen yhteismäärä ylittää 200 000 euroa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viisi prosenttia yhtiön taseen tai konsernitaseen omasta pääomasta;

b) työeläkevakuutusyhtiölain 25 §:n tarkoittamien työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai työeläkevakuutusyhtiölain 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yhteistyöryhmään kuuluvan toisen yhteisön rahalainojen yhteismäärä, olennaiset tiedot lainojen ehdoista ja takaisinmaksusta, mikäli lainojen yhteismäärä ylittää 200 000 euroa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viisi prosenttia yhtiön taseen tai konsernitaseen omasta pääomasta;

c) työeläkevakuutusyhtiölain 25 §:n tarkoittamien työeläkevakuutusyhtiön taikka työeläkevakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan tai työeläkevakuutusyhtiölain 5 §:n 4 momentissa tarkoitettuun yhteistyöryhmään kuuluvan toisen yhteisön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenen taikka toimitusjohtajan rahalainojen yhteismäärä, olennaiset tiedot lainojen ehdoista ja takaisinmaksusta, mikäli lainojen yhteismäärä ylittää 200 000 euroa tai sen pienemmän määrän, joka vastaa viisi prosenttia yhtiön taseen tai konsernitaseen omasta pääomasta.

Vakuutusyhtiön 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvan henkilön tai yhteisön hyväksi annetut vakuudet ja vastuusitoumukset esitetään kirjanpitoasetuksen 2 luvun 7 §:ssä tarkoitetuissa vakuuksissa ja vastuusitoumuksissa omana eränään.

22 §

Pääomalainat

Vakuutusyhtiölain 1 luvun 4 §:n 2 momentissa ja osakeyhtiölain (734/1978) 5 luvussa tarkoitettuista pääomalainasta ilmoitetaan velkoja, pääomalainan määrä, pääasialliset lainaehdot ja lainalle maksettavaksi sovitut kuluksi kirjaamatonta korko tai muu hyvitys. Mikäli pääomalaina on julkisen kaupankäynnin kohteena, annetaan tämä tieto eikä velkoja tarvitse ilmoittaa.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1999.

Tätä päätöstä sovelletaan ensimmäisen kerran vakuutusyhtiön kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2000 tai sen jälkeen. Tätä päätöstä saa kuitenkin soveltaa sinä tilikautena, joka on kulumassa tai alkaa tämän päätöksen tultua voimaan.

Tällä päätöksellä kumotaan sosiaali- ja

terveysministeriön 22.12.1997 antamat määräykset Dnro 58/021/97 niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen siltä osin kuin määräykset koskevat vakuutusyhtiön ja sen konsernin tuloslaskelman ja taseen kaavoja sekä tuloslaskelman ja taseen liitetietoja ja toimintakertomuksessa ilmoitettavia tietoja.

Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 1999

Sosiaali- ja terveysministeri *Maija Perho*

Apulaisosastopäällikkö Jorma Heikkilä

TULOSLASKELMA**I Vakuutustekninen laskelma - Vahinkovakuutus¹⁾**

Vakuutusmaksutuotot			
Vakuutusmaksutulo	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	
Vakuutusmaksuvastuun muutos	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	_____
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta ²⁾			_____
Muut vakuutustekniset tuotot ³⁾			_____
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	
Korvausvastuun muutos	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	_____
Yhteistakuuerän muutos			_____
Liikekulut ⁴⁾			_____
Muut vakuutustekniset kulut ³⁾			_____
<i>Vakuutustekninen kate/tulos ennen tasoitusmäärän muutosta⁵⁾</i>			_____
Tasoitusmäärän muutos			_____
<i>Vakuutustekninen kate/tulos⁵⁾</i>			_____

II Vakuutustekninen laskelma - Henkivakuutus¹⁾

Vakuutusmaksutulo			
Vakuutusmaksutulo		_____	
Jälleenvakuuttajien osuus		_____	_____
Sijoitustoiminnan tuotot			_____
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta ⁶⁾			_____
Sijoitusten arvonorotus			_____
Muut vakuutustekniset tuotot ³⁾			_____
Korvauskulut			
Maksetut korvaukset	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	
Korvausvastuun muutos	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	_____
Vakuutusmaksuvastuun muutos			
Vakuutusmaksuvastuun muutos		_____	
Jälleenvakuuttajien osuus		_____	_____
Liikekulut ⁴⁾			_____
Sijoitustoiminnan kulut			_____
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu			_____
Muut vakuutustekniset kulut ³⁾			_____
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto ²⁾			_____
<i>Vakuutustekninen tulos/kate³⁾</i>			_____

III Vakuutustekninen laskelma - Lakisääteinen eläkevakuutus¹⁾

Vakuutusmaksutulo ³⁾		_____
Sijoitustoiminnan tuotot		_____
Osuus sijoitustoiminnan nettotuotosta ⁶⁾		_____
Sijoitusten arvonorotus		_____
Muut vakuutustekniset tuotot ³⁾		_____
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset ³⁾		
Korvausvastuun muutos ³⁾	_____	_____
Vakuutusmaksuvastuun muutos ³⁾		_____
Vastuuvajauksen muutos		
Pakollinen vastuuvajaus	_____	
Muu vastuuvajaus	_____	_____
Lakisääteiset maksut		_____
Liikekulut ⁴⁾		_____
Sijoitustoiminnan kulut		_____
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu		_____
Muut vakuutustekniset kulut ³⁾		_____
<i>Vakuutustekninen tulos/kate⁵⁾</i>		_____

IV Muu kuin vakuutustekninen laskelma

Vahinkovakuutuksen tekninen kate/tulos ^{5) 7)}		_____
Henkivakuutuksen tekninen tulos/kate ^{5) 7)}		_____
Lakisääteisen eläkevakuutuksen tekninen tulos/kate ^{5) 7)}		_____
Sijoitustoiminnan tuotot ^{6) 8)}		_____
Sijoitusten arvonorotus ^{6) 8)}		_____
Sijoitustoiminnan kulut ^{6) 8)}		_____
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu ^{6) 8)}		_____
Sijoitustoiminnan nettotuotto-osuuden siirto ⁶⁾		_____
Muut tuotot		
Konsernireservin vähennys ^{6) 9) 10) 11)}		_____
Muut		_____
Muut kulut		_____
Konserniliikearvon poisto ^{6) 9) 10) 11)}		_____
Liikearvon poisto ^{10) 11)}		_____
Muut		_____
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta) ^{6) 12)}		_____
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta ¹³⁾		_____
Tilikauden vero		_____
Aikaisempien tilikausien verot ¹⁴⁾		_____
Laskennallinen vero ^{6) 15)}		_____
<i>Voitto (Tappio) varsinaisesta toiminnasta/Voitto (Tappio) ennen satunnaisia eritä¹⁶⁾</i>		_____
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		_____
Satunnaiset kulut		_____
Osuus osakkuusyrityksen voitosta (tappiosta) ^{6) 12)}		_____
Tuloverot satunnaisista eristä ¹³⁾		_____

<i>Voitto (Tappio) satunnaisten erien jälkeen/Voitto (Tappio)</i>		
<i>ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja¹⁶⁾</i>		_____
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	_____	
Vapaaehtoisten varausten muutos	_____	_____
Tuloverot		
Tilikauden vero	_____	
Aikaisempien tilikausien verot ¹⁴⁾	_____	
Laskennallinen vero ^{6) 15)}	_____	_____
Muut välittömät verot		_____
Vähemmistöosuus tilikauden voitosta (tappiosta) ⁶⁾		_____
<i>Tilikauden voitto (tappio)¹⁷⁾</i>	=====	_____

Pääsääntöisesti vahinkovakuutusyhtiön tuloslaskelmaan kuuluvat osat I ja IV, henkivakuutusyhtiön tuloslaskelmaan osat II ja IV ja lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan yhtiön (työeläkevakuutusyhtiö) tuloslaskelmaan osat III ja IV.

Yksinomaan jälleenvakuutustoimintaa harjoittavat yhtiöt käyttävät vahinkovakuutusyhtiön kaavaa kaikessa vakuutusliikkeessään.

Konsernituloslaskelmaan voi konsernin rakenteesta riippuen kuulua osat I - IV. Henkivakuutusyhtiön tuloslaskelmaan kuuluvat osat I, II ja IV, jos yhtiö harjoittaa henkivakuutuksen ja sen jälleenvakuutuksen ohella merkittävässä määrin vahinkovakuutusluokkiin 1 - 2 kuuluvaa tapaturma- ja sairausvakuutusta ja näiden jälleenvakuutusta. Tällöin vahinkovakuutuksen ensivakuutus ja jälleenvakuutus merkitään laskelmaan I ja henkivakuutuksen ensivakuutus ja jälleenvakuutus laskelmaan II.

1) Laskelman numeroa I, II, III ja IV ei sisällytetä kaavaan. Vahinkovakuutus/henkivakuutus/lakisääteinen eläkevakuutus -termin voi jättää pois, jos vakuutusteknisiä laskelmia on vain yksi.

2) Vain jos henkivakuutusyhtiö harjoittaa merkittävässä määrin myös vahinkovakuutusta.

3) Omalla vastuulla oleva osuus eli jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä.

4) Menonsiirroilla ja menevän jälleenvakuutuksen palkkioilla vähennetty nettomäärä.

5) Vakuutustekninen kate, jos sijoitustoiminnan tuottoja ei esitetä vakuutusteknisessä laskelmassa.

6) Konsernituloslaskelmassa

7) Vain jos vakuutusteknisiä laskelmia on enemmän kuin yksi.

8) Vahinkovakuutuksessa.

9) Konsernireservin vähennys ja konserniliikearvon poisto voidaan yhdistellä.

10) Voidaan yhdistellä eri toimintojen kuluihin.

11) Ei tarvitse eritellä, mikäli ei ole suuruudeltaan olennainen oikean ja riittävän kuvan antamisen kannalta.

12) Jos erän erityisluonne sitä vaatii, se merkitään kuitenkin joko sijoitustoiminnan tuottoihin/ kuluihin tai satunnaisiin tuottoihin/kuluihin.

13) Voidaan yhdistellä kohtaan "Tuloverot".

14) Voidaan yhdistellä tilikauden veroihin.

- 15) Vakuutusyhtiön erillistilinpäätöksessä laskennallinen vero saadaan erityistä varovaisuutta noudattaen merkitä omana eränään tuloslaskelmaan (kirjanpitolain 5 luvun 18 §).
- 16) Jos varsinaisen toiminnan tuloverot on esitetty erikseen, käytetään ensin mainittua nimikettä.
- 17) Pakollinen aina, ylemmät voitto (tappio) -rivit voi jättää pois, jos väliin ei tule rivejä.

TASE**VASTAAVAA**

Aineettomat hyödykkeet			
Perustamismenot		_____	
Kehittämismenot		_____	
Aineettomat oikeudet ¹⁾		_____	
Liikearvo	_____		
Konserniliikearvo ²⁾³⁾		_____	
Muut pitkävaikutteiset menot		_____	
Ennakkomaksut ¹⁾		_____	_____
Sijoitukset			
Kiinteistösijoitukset			
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	_____		
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	_____		
Lainasaamiset omistusyhteis- yrityksiltä	_____	_____	
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrityksissä			
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	_____		
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	_____		
Osakkeet ja osuudet osakkuus- yrityksissä ¹⁾²⁾	_____		
Osakkeet ja osuudet omistusyhteis- yrityksissä ⁴⁾	_____		
Osakkeet ja osuudet muissa omistusyhteisyrityksissä ²⁾	_____		
Rahoitusmarkkinavälineet ja lainasaamiset omistusyhteis- yrityksiltä	_____	_____	
Muut sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	_____		
Rahoitusmarkkinavälineet	_____		
Osuudet yhteissijoituksista	_____		
Kiinnelainasaamiset	_____		
Muut lainasaamiset	_____		
Talletukset	_____		
Muut sijoitukset	_____	_____	
Jälleenvakuutustalletesaamiset		_____	_____
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset			_____
Vastuuvajaus			
Pakollinen vastuuvajaus	_____		
Muu vastuuvajaus		_____	_____
Saamiset			
Ensivakuutustoiminnasta			
Vakuutuksenottajilta	_____		
Vakuutusedustajilta	_____	_____	

Jälleenvakuutustoiminnasta		_____	
Laskennallinen verosaaminen ⁵⁾		_____	
Muut saamiset		_____	
Maksamattomat osakkeet/osuudet	_____	_____	
Muu omaisuus			
Aineelliset hyödykkeet			
Koneet ja kalusto ¹⁾	_____		
Muut aineelliset hyödykkeet ¹⁾	_____		
Tavaravarastot ¹⁾	_____		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat ¹⁾	_____	_____	
Rahat ja pankkisaamiset	_____		
Omat/emoyhtiön osakkeet/osuudet		_____	
Muu omaisuus		_____	_____
Siirtosaamiset			
Korot ja vuokrat		_____	
Vakuutusten aktivoidut hankintamenot	_____		
Muut siirtosaamiset		_____	_____
			_____
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma tai pohjarahasto		_____	
Takuupääoma		_____	
Ylikurssirahasto		_____	
Arvonkorotusrahasto		_____	
Omien/emoyhtiön osakkeiden/osuuksien rahasto		_____	
Vararahasto ⁶⁾		_____	
Muut rahastot			
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	_____		
Muut rahastot	_____	_____	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		_____	
Tilikauden voitto (tappio)		_____	_____
Vähemmistöosuus ²⁾			_____
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero		_____	
Vapaaehtoiset varaukset	_____	_____	
Pääomalainat		_____	
Konsernireservi ²⁾³⁾			_____
Vakuutustekninen vastuovelka			
Vahinkovakuutuksen vakuutusmaksuvastuu ⁷⁾	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	
Henkivakuutuksen vakuutusmaksuvastuu ⁷⁾	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	
Lakisääteisen eläkevakuutuksen vakuutusmaksuvastuu ⁷⁾⁸⁾	_____		
Vahinkovakuutuksen korvausvastuu ⁷⁾	_____	_____	
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	
Henkivakuutuksen korvausvastuu ⁷⁾	_____		
Jälleenvakuuttajien osuus	_____	_____	

Lakisääteisen eläkevakuutuksen korvausvastuu ⁷⁾⁸⁾		_____	
Vahinkovakuutuksen tasoitusmäärä ⁷⁾	_____		
Vahinkovakuutuksen yhteistakuuerä ⁷⁾	_____	_____	
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka			
Vakuutustekninen vastuuvélka		_____	
Jälleenvakuuttajien osuus		_____	_____
Pakolliset varaukset			
Eläkevaraukset ¹⁾		_____	
Verovaraukset ¹⁾		_____	
Muut pakolliset varaukset ¹⁾		_____	_____
Jälleenvakuutustallettevelat		_____	
Velat			
Ensivakuutustoiminnasta	_____		
Jälleenvakuutustoiminnasta		_____	
Joukkovelkakirjalainat		_____	
Vaihtovelkakirjalainat		_____	
Lainat rahoituslaitoksilta	_____		
Eläkelainat		_____	
Laskennallinen verovelka ⁵⁾		_____	
Muut velat		_____	_____
Siirtovelat			_____
			=====

1) Ei tarvitse eritellä taseessa, mikäli ei ole suuruudeltaan olennainen oikean ja riittävän kuvan antamisen kannalta.

2) Vain konsernitaseessa

3) Konserniliikearvo ja konsernireservi voidaan yhdistellä taseessa.

4) Vakuutusyhtiön taseessa ja konsernitaseessa, mikäli osakkeita ja osuuksia osakkuusyhtiöissä ei konsernitaseessa eritellä muista omistusyhteisyhtiöistä.

5) Konsernitaseessa.

Vakuutusyhtiön erillistilinpäätöksessä laskennalliset verovelat ja saamiset saadaan erityistä varovaisuutta noudataen merkitä omana eränään taseeseen (kirjanpitolain 5 luvun 18 §).

Kirjanpitoasetuksen 2 luvun 6 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan liitetietona on esitettävä kirjanpitolain 5 luvun 18 §:ssä tarkoitetut laskennalliset verovelat ja -saamiset, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole merkitty taseeseen.

6) Osakeyhtiöissä.

7) Vahinkovakuutus/henkivakuutus/lakisääteinen eläkevakuutus -termin voi jättää pois, jos tuloslaskelmaan sisältyy vain yksi vakuutustekninen laskelma.

8) Omalla vastuulla oleva osuus eli jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä.

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 1323, 2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINKI 1999